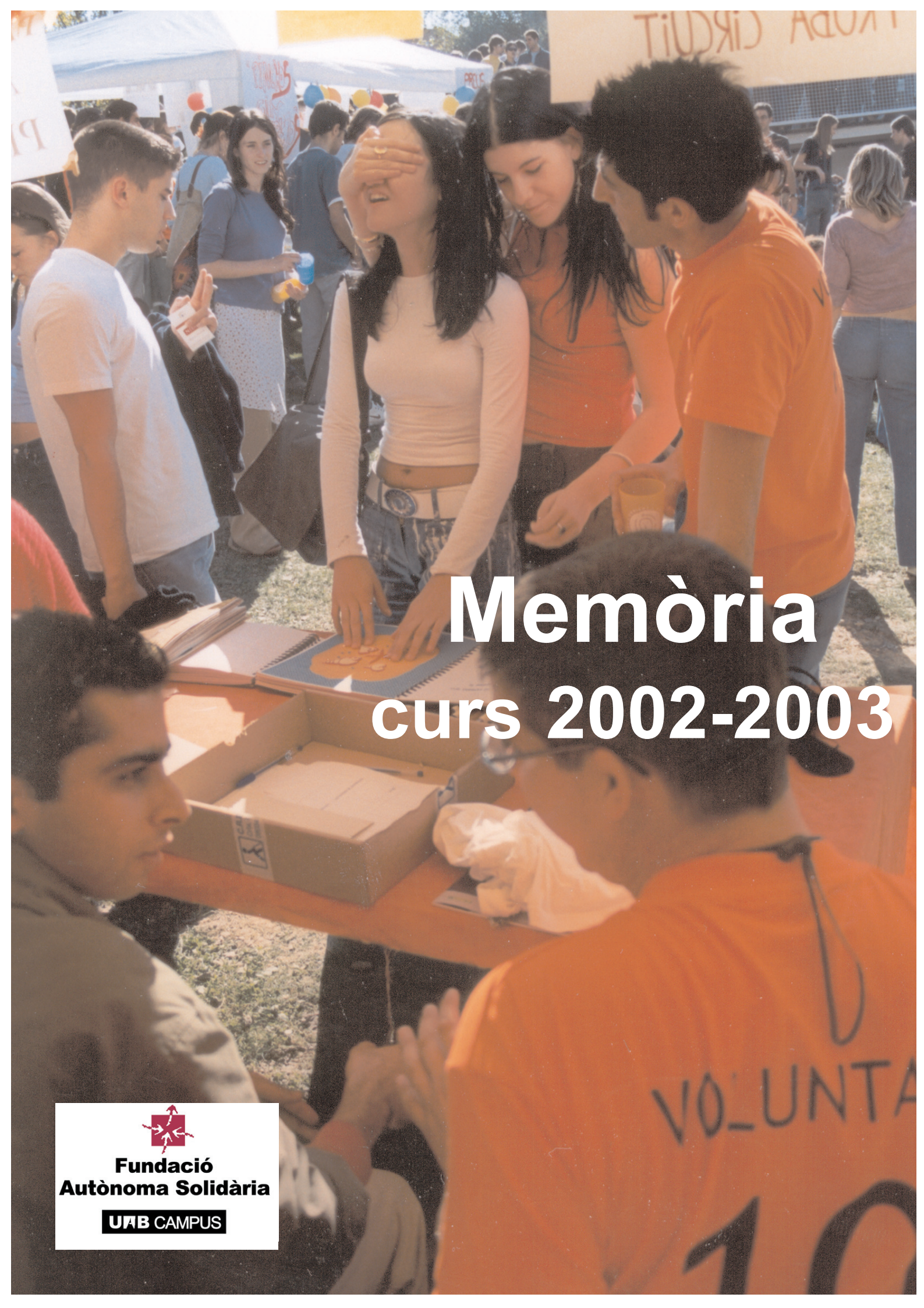

Memòria

curs 2002-2003

**Fundació
Autònoma Solidària**

UAB CAMPUS

A la memòria d'enguany hi trobareu la informació del que ha fet la FAS durant el curs 2002-2003, tal com correspon a la nostra obligació de retre comptes. Voldríem però, que en llegir el text i fixar-vos en les xifres que us presentem us feu càrrec d'un

aspecte de la vida a la UAB que considerem molt important. A la nostra universitat s'hi aprèn a viure en una societat en la que la solidaritat és tant necessària com la bona formació professional.

Els nostres estudiants tenen la oportunitat de veure-ho i de viure-ho durant la seva estada a la UAB: aprendre a menjar d'una manera saludable, fer companyia a una persona que és a l'hospital, donar suport a interns a la presó, recollir material per als refugiats del Sahara. Aquestes i moltes més coses ben concretes requereixen la voluntat de fer-les, bona voluntat. Però, perquè les volem exercir com una part de la formació universitària, demanen també un treball de preparació, de formació i de reflexió. La FAS és l'instrument del que s'ha dotat la universitat per a exercir la solidaritat amb intel·ligència, recollint l'impuls generós dels voluntaris. La consolidació de la FAS en el compliment de la missió que té encarregada fa de la nostra universitat un lloc d'aprenentatge dels valors ciutadans i també un lloc on es van fent més i més amples els límits de la igualtat d'oportunitats. Aquest "Any Europeu de la discapacitat" tenim l'orgull de poder afirmar que a la nostra universitat la discapacitat física no impedeix estudiar i acabar una carrera.

Muriel Casals
Presidenta

El curs 2002/2003 ha posat de nou a prova la capacitat de la Fundació Autònoma Solidària de respondre amb rapidesa i eficàcia davant la necessitat d'articular una resposta colectiva i solidària. La catàstrofe del *Prestige*, el passat novembre, va

colpir el nostre campus, que es va mobilitzar per aportar ajuda a la neteja de les costes de Galícia i suport moral als qui viuen d'elles. La resposta va ser extraordinària, com en altres ocasions ho va ser per Bòsnia, El Salvador, Moçambic o els subsaharians sense papers, i gairebé 400 estudiants s'han pogut desplaçar *in situ* a Galícia en una operació logística sense precedents. Els programes de la FAS han continuat creixent en nombre de serveis i en qualitat. En són exemples l'acollida d'estudiants Erasmus amb discapacitat, l'increment de beneficiaris i voluntaris als hospitals i a la presó de Brians, i l'extensió d'*El Xiringu*, com a consulting sobre sexualitat i drogues, a totes les facultats. Aquests resultats han estat possibles gràcies a la dedicació col·lectiva de voluntaris i professionals de la FAS, i ha requerit dedicació i esforç per captar nous recursos i optimitzar-los, amb nou esquema organitzatiu i una renovació del compromís de qualitat. Enguany ha estat també el curs de traspàs a la FAS de la gestió del fons de solidaritat i cooperació del 0,7 de la UAB, així com de la celebració dels 10 anys de la UAB amb Bòsnia i del programa PIUNE, dades que permeten valorar ja amb una certa perspectiva el treball en favor de la solidaritat i la integració social que duu a terme la UAB.

Gràcies a tots els qui ho han fet possible!

Jordi Tolrà
Director

Índex

Solidaris amb Galícia	4
Integració d'universitaris amb necessitats especials	6
Programa de salut	10
Voluntariat hospitalari	12
Integració de presos	13
Cursos de formació	14
Espai Solidari	15
10 anys amb Bòsnia	19
Cooperació internacional	20
Comunicació	21
Treball en xarxa	22
Gestió econòmica	23

Equip professional

Jordi Tolrà: Director gerent
 María Ángeles Domínguez: Directora administrativa
 Joffre Carrera i Rosa Àvalos : Àrea d'Organització
 Glòria Martínez i Miquel Sigalat: Àrea d'Economia
 Jordi Castroviejo i Lucía Vaquero: Àrea de Comunicació

Patronat de la FAS

Muriel Casals *Presidenta*

Ramon Corbella *Tresorer*

Josep Antoni Díaz Salanova
 Miquel Vilardell
 Anna Cros
 Sònia Hernández
 Cristina Real

Agustí Verde *Secretari*

Hèctor Adell: Cap de Programes socials
 Lluís Asens i Franck Cousin: PIUNE
 Daniel Muntané: Programa de salut
 Saül del Val: Integració de presos
 Fabian Mohedano i Andreina Collu: Espai Solidari
 Sebastià Juárez: Voluntariat Hospitalari

Tot l'any en una pàgina

La Fundació Autònoma Solidària de la UAB té com a principals objectius promoure la igualtat d'oportunitats i la plena integració dels universitaris amb necessitats especials, impulsar el voluntariat i la participació social dels universitaris en l'àmbit associatiu com a eina formativa i educativa i desenvolupar accions de solidaritat i cooperació directa tant amb l'entorn més proper als Campus de la UAB com en l'esfera internacional, especialment en ocasió de crisis humanitàries o situacions d'emergència.

En aquest curs, el nombre i la qualitat de les actuacions ha continuat creixent. El PIUNE ha atès diàriament a **22 estudiants**, alguns d'ells Erasmus i estrangers amb grans problemes de mobilitat, realitzant **2195 sortides** amb el

transport adaptat i portant endavant campanyes de sensibilització sobre aparcaments reservats, llibres de les biblioteques i l'esport adaptat. El Programa per la Integració de Presos (PIP) ha sobrepassat enguany els **135 beneficiaris** del Centre Penitenciari Brians en activitats de suport pedagògic i reinserció social, atesos per **100 voluntaris**. Pel que fa al Programa de Salut, cal destacar el fet que *El Xiringu*, un consulting instal·lat a l'Edifici d'Estudiants sobre temes de prevenció en sida, drogodependències i trastorns alimentaris, s'ha traslladat a totes les facultats multiplicant el seu nombre d'usuaris. No hem d'oblidar tampoc la feina feta pels **400 voluntaris** de la UAB a les costes gallegues, els quatre cursos de formació organitzats per la Fundació o els **720 pacients** que ha atès enguany el Voluntariat Hospitalari.

Solidaris amb les costes

Des del mateix moment de la catàstrofe del *Prestige*, la comunitat universitària de la UAB va expressar la seva voluntat de cooperar solidàriament per paliar les conseqüències del famós accident. Davant d'aquesta crisi ecològica sense precedents a Europa, els universitaris de l'Autònoma han respost al llarg de tot el curs donant el millor d'ells mateixos.

La FAS es va posar en contacte amb les universitats gallegues, posant la UAB a la disposició de qualsevol de les iniciatives en què necessitessin suport, tant des del punt de vista de recursos humans a través del voluntariat com a través de desenvolupament d'estudis científics. En aquest sentit, la **Universitat de Santiago de Compostela** va rebre amb molt d'interès la proposta formal de la UAB. Va ser d'aquesta manera que els diversos agents implicats de la Universitat (FAS, Servei de Prevenció i Medi Ambient i Delegació del Rector pels estudiants) van començar a treballar per a viabilitzar les sortides. Tenint en compte diversos aspectes logístics es va plantejar fer enviaments ininterromputs des de desembre fins a juliol en grups de 12 a 16 persones al llarg d'una setmana, generalment de diumenge a dissabte.

Un total de **379 estudiants** de la UAB han participat en la recollida de *chapapote* a les platges Galícia, bàsicament al municipi de Carnota.

Grup d'estudiants de la UAB recollint chapapote

“Galícia al febrer: voluntariat sense suport mediàtic”, Jordi Relaño, voluntari

“La mal anomenada guerra a l'Irak ha buidat els diaris de molts continguts. Algú recorda un petrolier anomenat **Prestige**, de debò? els mitjans semblen haver-lo oblidat: d'ell només queden retalls de premsa, ja no és notícia. Corria el setze de febrer, quan la **Fundació Autònoma Solidària** va enviar el nostre grup de dotze voluntaris a la costa gallega, dotze estudiants que no s'havien vist mai les cares; si un eix del viatge era la neteja de costes, un altre va ser la construcció diària d'un grup d'amics...

Ens allotjàvem en un alberg universitari de **Santiago** ple d'estudiants gallecs en època d'exàmens, que estudiaven tant de dia com de nit, on érem els únics voluntaris. Cada matí un autocar ens recollia a prop de l'alberg per portar-nos a **Carnota**, el centre on distribuïen els voluntaris per zones. Allí recollíem l'equip de protecció de mans de voluntaris gallecs, joves, que lluny de fugir de la costa s'aferraven al voluntariat per lluitar pel seu futur. Tot el material (guants, ulleres, mascareta, roba impermeable i mono blanc) ens esperava dins un pavelló esportiu farcit de lliteres desiguals i matalassos esgrogueïts. Buïts i arrellugats al terra, els matalassos semblaven vestigis

d'una batalla inacabada i sorda. De **Carnota** a les platges que, per sorpresa nostra, semblaven netes. Més tard es despullarien davant nostre per mostrar-nos la seva segona pell, negra. En vam conèixer tres distintes, cadascuna amb una rutina pròpia. La primera, un amuntegament de roques menudes embetumades amb "chapapote", que calia remoure i afaitar a mà, una a una, en una feina inacabable.

La segona, un roquissar ple de fissures contaminades i vegetació enquitranada que vam acabar arrencant amb paciència. Ja sabíem que la nostra era feina de formigues, però a la Costa da Morte el treball de les formigues de blanc és reconegut per tothom. La tercera, combinava una plataforma de pedra que amagava "chapapote" a cada fissura i tones de sorra blanca esquitxada de milions de partícules negres del tamany d'un pèsol (...)"

i els pescadors de Galícia

La feina dels voluntaris ha estat dura: torns de matí i tarda a les platges, llargs trajectes en autobús i sobretot el sentiment d'impotència que sentien en veure com la gent dels pobles els explicava la seva situació d'angoixa i desesperació

Formació

Les tasques d'organització han consistit en gestionar les demandes de la comunitat universitària de col·laboració en el projecte. La **Fundació Autònoma Solidària** ha creat una infraestructura de gestió de tots els voluntaris, per tal de poder organitzar els grups i les formacions. La manifestació d'interès es formalitzava omplint un formulari que es podia fer a l'Espai Solidari de la FAS o bé per correu electrònic. El web de la FAS ha concentrat la informació actualitzada sobre les dates de formació i sortida, fotografies i textos realitzats pels voluntaris.

Al llarg de tot el projecte s'han fet **21 sessions de formació**. El contingut ha estat la preparació dels voluntaris sobre riscos de la manipulació del fuel, sobre les condicions de treball i sobre l'ergonomia, a fi de treure el màxim rendiment a les condicions físiques i de seguretat dels estudiants.

També han rebut una formació específica quant a drets i deures dels voluntaris. És un treball que complementava la formació tècnica i que els mantenia informats respecte al compromís que adquirien en tant que voluntaris.

Finalment, al curs se'ls donava informació sobre els riscos de salut que pot comportar el fuel. Se'ls explicava els símptomes que poden patir a conseqüència del treball a les platges.

La primera sessió informativa a la UAB

El material

Es van aconseguir inicialment de manera gratuïta els equipaments necessaris de neteja per a 100 persones: botes, ulleres i màscares amb filtres d'alta qualitat i garantia sanitària, granotes, etc. Els equipaments inicialment s'han obtingut a partir de les empreses **ECOCAT**, **CESPA** i la

Tres voluntaris del primer grup abans d'anar a la platja

Fundació AGBAR.

Logística i viabilitat econòmica

El projecte s'ha dut a terme en coordinació amb l'**INCAVOL**, l'Institut Català del Voluntariat de la **Generalitat de Catalunya**, que va proporcionar els diners necessaris per a començar amb un marge de tranquil·litat. El dia 27 de maig es va celebrar a la Sala d'Actes del Rectorat un acte d'agraïment a tots els que han fet possible portar endavant aquesta campanya.

Premi Medi Ambient 2003

El conseller de Medi Ambient, **Ramon Espadaler**, va presidir l'acte de celebració del Dia Mundial del Medi Ambient, a l'Auditori del Palau de la Generalitat de Catalunya, en el que va fer lliurament dels

Premis Medi Ambient 2003, que pretenen reconèixer públicament la tasca de persones, empreses, entitats i institucions públiques o privades en favor de la protecció i millora de l'entorn. La UAB va recollir aquest reconeixement de la mà del Rector, **Lluís Ferrer**, i una voluntària, **Marina Pallarès**, la qual va destacar el treball que han realitzat els voluntaris i la pròpia Universitat que han fet possible aquest servei al llarg d'aquests darrers vuit mesos. L'acte es va cloure amb una conferència magistral del professor de l'Autònoma **Martí Boada**.

PIUNE, 10 anys treballant per

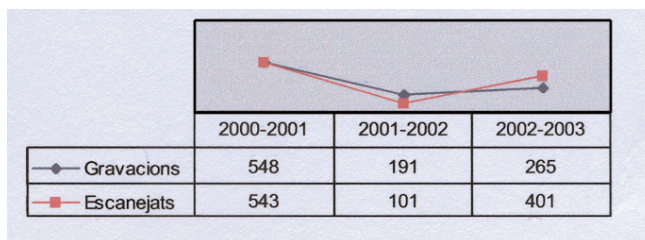
El Programa per a la Integració d'Universitaris amb Necessitats Especials (PIUNE) ha complert 10 anys de funcionament, i ho ha fet satisfent totes les necessitats de les persones amb disminució del Campus de la UAB amb el Servei de Transport Adaptat, suport a l'estudi als estudiants cecs o el foment de la seva inserció laboral.

Gravació d'apunts en àudio

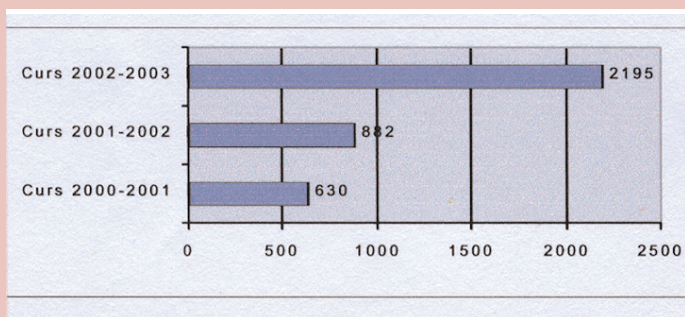
L'atenció personalitzada als estudiants amb disminució de la UAB està garantida pels professionals i voluntaris del PIUNE. Tot i que l'objectiu del programa és que els estudiants arribin a la total autonomia personal, encara és imprescindible l'ús de l'escàner, la gravadora o l'aparell JAWS perquè puguin seguir la carrera en bones condicions. Aquests també reben gestions personalitzades, ja siguin adaptacions tècniques, pedagògiques o curriculars.

Suport a l'estudi

Serveis del Transport Adaptat

Acompanyaments de la furgoneta adaptada

L'Oficina d'Atenció Personalitzada (OAP) del PIUNE ha donat enguany servei a **23 estudiants amb mobilitat reduïda**. La furgoneta adaptada que disposa el PIUNE ha realitzat aquest curs **2195 acompanyaments**, més del doble que l'any anterior, degut a la nombrosa presència d'estudiants amb grans dificultats de mobilitat. Els voluntaris del PIUNE han utilitzat la furgoneta per portar als estudiants o professors a la Vila, a la Plaça Cívica, a la Biblioteca General o a la

mateixa facultat. A causa de l'orografia que té el Campus de la Universitat Autònoma de Barcelona (nombrosos desnivells, llargues distàncies, escales, etc.) molts estudiants que van en cadira de rodes o en croses no poden ser tot l'independents que desitjarien, i la furgoneta adaptada ha de suplir les barreres arquitectòniques que encara queden per eliminar. La furgoneta està en funcionament des de les vuit del matí a les nou de la nit.

El PIUNE té el suport del **DURSI** i de diverses entitats privades.

la integració a la universitat

El Projecte Vida Universitària del PIUNE té com a objectiu donar acollida, suport i seguiment constant als estudiants amb gran disminució que viuen a la Vila Universitària. Si els dos darrers anys va ser un estudiant qui rebia aquesta atenció, enguany n'han estat quatre, entre ells un *Erasmus* italià i un becari del Perú.

L'existència del PIUNE permet que estudiants amb una gran discapacitat puguin seguir els seus estudis a la UAB amb l'atenció permanent de voluntaris del programa, que els ajuden en tasques domèstiques, de transport, logístiques, higièniques, etc. Enguany s'han acollit al **Projecte Vida Universitària** quatre estudiants amb paraplègia: Juan Menéndez, asturià estudiant de l'Escola Superior Tècnica d'Enginyeria (ETSE), Luca Geremia, italià estudiant de Dret, Xevi Castellà, gironí estudiant de Periodisme i Ricardo Galván, peruà que rep una beca d'investigació de la Fundació Ford.

La tasca del PIUNE comença ja des d'un primer moment, quan fa la gestió amb **Vila Universitària** per aconseguir un apartament accessible per aquests estudiants (planta baixa, lavabo adaptat, etc.) i coordinar als voluntaris perquè els ajudin en allò que necessiten (transport, bugada, compres, higiene, gestions acadèmiques, etc.) les 24 hores del dia.

Una de les tasques dels voluntaris és l'acompanyament

“Quan vaig arribar aquí vaig flipar”

Ricardo Galván, usuari del PIUNE

En **Ricardo Galván** ha vingut del Perú a Catalunya per fer un Màster en Tecnologia de la Informació Geogràfica a la **UAB**. L'International Fellowship Program de la **Fundació Ford** li va donar una beca per anar a fer aquest màster. El **Ricardo** té una lesió

medul·lar (paraparesia espàstica) degenerativa que l'obliga a anar en cadira de rodes i crosses. Ho combina. El seu somni era anar als EUA però va acabar preferint conèixer Europa, així que visitant les pàgines web de les altres universitats va escollir l'**Autònoma**. Va veure que la **Fundació Autònoma Solidària** disposava del programa PIUNE, i Barcelona era una ciutat que li atreia molt. Ell pensava en Europa “com un continent modern”, on no tindria gaires problemes de mobilitat ni accessibilitat, gairebé al nivell dels **EUA**. No va ser així ni molt menys. “Com a mínim està una mica millor que al **Perú**”. No té pèls a la

llengua al dir que quan va arribar a la UAB va “flipar”. “El Campus està ple de desnivells: cada dia he d'anar de la Vila a la **Facultat de Lletres**, després baixar a la **Plaça Cívica**, anar a l'**Escola de Doctorat**... Em passo el dia amunt i avall.” El **Ricardo** va començar a ser usuari del **PIUNE**. Rep el suport dels voluntaris europeus, que l'acompanyen amb la furgoneta adaptada arreu del campus, sempre fidels a la seva cita. A tres quarts de nou del matí l'esperen a la porta de casa seva, l'ajuden a pujar a la furgoneta i el porten a la facultat. I etcètera.

És per això que en **Ricardo** es declara “fan del PIUNE al 100%”. Tinc molt clar que si no hi hagués el **PIUNE** no hagués durat aquí ni una setmana. Els primers dies, quan no coneixia aquest programa de la **Fundació** podia passar-me més de tres hores al dia recorrent el **Campus**, amunt i avall.”

Voluntaris europeus

Exercir un treball de solidaritat en un altre país europeu, aprendre la seva cultura i la seva llengua i adquirir una formació integral. Aquestes són les motivacions de molts dels joves que cada any s'acullen als programes d'intercanvi del Servei de Voluntariat Europeu (SVE), una iniciativa de la Comissió Europea. Aquest any la FAS ha acollit a dos voluntaris italians, una alemanya, una francesa i un hongarès.

La **Universitat Autònoma de Barcelona** va ser la primera entitat de l'Estat espanyol participant en aquest programa i des de setembre de 1997 participa activament en l'acollida de voluntaris de la Unió Europea, gràcies al suport de l'**INJUVE** i la **Secretaria General de Joventut**. El Servei de Voluntariat Europeu es basa en que els joves europeus que s'estan plantejant el seu futur professional o d'estudis puguin participar en un projecte social o cultural com a voluntaris durant un període de nou mesos. Aquesta experiència els permet conèixer un país diferent i unes realitats que els puguin obrir noves visions sobre el seu futur. Per l'entitat que els acull significa poder disposar d'uns voluntaris de llarga durada amb una gran dedicació. Aquests voluntaris reben una formació per part de l'entitat d'acollida i a canvi donen el seu esforç per permetre que altres persones amb menys possibilitats puguin accedir als estudis universitaris en igualtat d'oportunitats. Els voluntaris europeus han estat imprescindibles per ajudar en la tasca del PIUNE.

Sortida de formació dels voluntaris a principi de curs

L'opinió dels voluntaris

Michele Orrù

"Estar amb gent d'altres països és sempre una bona experiència. T'obre la ment i et culturitza. La meva feina en aquest Servei de Voluntariat Europeu m'ha ensenyat que el treball en equip funciona quan la gent està motivada".

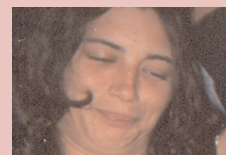
Noelia Maldonado

"Aquí he millorat la meva forma de tractar amb la gent. He après molt sobre les disminucions i ara em comporto diferent amb els discapacitats. Tinc clar que em dedicaré a treballar amb discapacitats i això m'ha quedat clar en el meu treball a la UAB".

Manuela Cuccu

"És molt important aprendre un altre idioma i una altra forma de viure. Mai havia tingut una experiència d'aquest tipus i crec que el que he après em serà molt útil pel meu futur. A partir de compartir experiències, m'ha encantat poder treballar en equip".

Stephanie Lesaint

"Viure i treballar amb joves d'altres països m'ha permès practicar diferents llengües i m'ha proveït una millor visió de l'Europa actual. Havent treballat amb disminuïts psíquics a França, aquest SVE m'ha donat més coneixements en el treball social".

Andrass Papp

"Venint d'Hongria, he vist que algunes coses que a mi em podien semblar molt estranyes, aquí eren normals, i viceversa. Però aquí, principalment, he après a tenir disciplina i treballar en equip, així com a viure un temps sense la família".

Any europeu de la discapacitat

Per commemorar que el 2003 se celebra l'Any europeu de la Discapacitat, el PIUNE ha participat activament en les activitats que s'han organitzat a Catalunya en motiu d'aquest esdeveniment, que busca assolir la plena igualtat dels drets de les 37 milions de persones amb disminució que hi ha a Europa.

Caravana europea de la discapacitat

La principal activitat que s'ha muntat per donar promoció a aquest esdeveniment ha estat la **Marxa Europea de la Discapacitat**, que durant el 2003 recorre els 15 països de la UE i que el 3 de març va passar per l'**Institut Guttman**, a Badalona. La Marxa consistia en portar una caravana a les principals ciutats europees amb tota una colla d'activitats de sensibilització per a gent de totes les edats. El PIUNE i la **Federació ECOM** van ser els protagonistes de la diada amb les seves gimcanes, exposicions sobre personatges famosos discapacitats i activitats de posar-se a la pell d'una persona amb disminució i tallers de Braille. El **3 de desembre** el PIUNE també va organitzar al campus el Dia internacional de les persones amb disminució a la Plaça Cívica, amb videofòrums, repartiment de tríptics i tallers de sensibilització. Durant l'any, el PIUNE ha continuat realitzant les seves **campanyes** habituals d'evitar que els alumnes subratllin els llibres de la **biblioteca** (altrament, els cecs no els poden escanear) i que els cotxes no aparquin als **pàrquings reservats** a les persones amb disminució.

Simposis sobre els reptes de futur de la integració a la universitat

La **Fundació Autònoma Solidària** va organitzar els dies 28 i 29 de novembre els *Simposis sobre els reptes de futur de la integració a la universitat* amb el suport del Real Patronato sobre la Discapacidad, que aquest any es va centrar en la influència de la **LOU** en la integració dels estudiants amb disminució a les universitats.

En aquesta reunió es va aprovar el document "**Reptes dels serveis universitaris de suport a la integració**", un document innovador ja que demana que la igualtat d'oportunitats i les adaptacions han d'estar reconegudes institucionalment, també reclama que els serveis de suport a les persones amb disminució a les universitats han d'estar professionalitzats o que s'ha de fomentar la mobilitat internacional d'aquestes persones. La reunió, que se celebra anualment a una universitat de l'Estat, tenia com a objectius

aquest any de promoure mesures relatives a la integració dels disminuïts a partir de la LOU i redactar un document relatiu als reptes actuals de la disminució a la universitat, com ara les adaptacions curriculars (un estudiant de periodisme cec ha de saber portar una càmera?), la supressió de barreres arquitectòniques al campus (escales, panells visuals), la transició de la secundària a la universitat o les tasques dels serveis d'acollida a les universitats. Hi van participar els tècnics dels serveis universitaris de suport a la integració i els respectius vicerectors de la majoria d'universitats espanyoles, així com membres del **Ministeri d'Educació** i la **Generalitat de Catalunya**. Aquest acte era el preludi de la celebració de l'any **2003** com a **Any Mundial de la Disminució** i la culminació del 2002 com el **10è aniversari del PIUNE**.

Avancem en la prevenció de la sida

La prevenció de les conductes de risc entre la comunitat universitària mitjançant la formació i la sensibilització ha estat una de les tasques més importants del Programa de Salut de la FAS. S'ha celebrat el Dia Mundial de lluita contra la Sida, la FAS ha coorganitzat les IV Jornades ONG Sida, s'ha participat a les Jornades de Sida i Món Local i s'han fet nombrosos tallers de sexe segur.

Taller de sexe segur als universitaris

El Programa de Salut, en la seva funció de sensibilitzar la comunitat universitària sobre la prevenció de la sida i altres malalties de transmissió sexual, ha organitzat un any més al Campus el **Dia Mundial de Lluita contra la Sida**, amb una sèrie d'activitats de sensibilització tant a Bellaterra com a les Rambles de Barcelona, ja que la FAS és membre del **Comitè 1er de Desembre**.

Les IV Jornades ONG Sida, a la UAB

La FAS ha participat enguany en l'organització de les IV Jornades ONG Sida que s'han celebrat a la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB els dies 21 i 22 de novembre, on han participat personal mèdic, tècnics d'ONG's i estudiants. Les Jornades van ser un marc ideal perquè les prop de **300 persones** que van participar-hi coneguessin els tallers de sexe segur que periòdicament realitzen els voluntaris i voluntàries del **Programa de Salut**.

I Jornades de Sida i Món local a l'Hospitalet de Llobregat

El Programa de Salut de la Fundació Autònoma Solidària ha participat en la **I Jornada Sida i Món Local a Catalunya** organitzada pel Pla d'acció sobre el VIH/Sida a L'Hospitalet que es va realitzar el 29 d'abril de 2003 a **La Farga**. Aquesta primera jornada s'ha plantejat en el marc de la necessitat de seguir establint polítiques actives contra el VIH/Sida des de tots els àmbits socials, institucionals, comunitaris i personals, i amb el convenciment que les que les comunitats locals han d'assumir un paper protagonista en el disseny i l'aplicació d'aquestes polítiques actives.

Amb aquesta perspectiva ha estat una jornada que ha tingut

l'objectiu de propiciar un fòrum de reflexió i debat sobre la implicació del món local en l'abordatge del VIH/Sida que ha aplegat polítics, professionals de la salut i els serveis socials, i membres de les ONG que treballen en aquest àmbit. En aquest

sentit, van participar en la inauguració de la Jornada una àmplia representació de l'àmbit polític, social i associatiu destacant a **Celestino Corbacho**, alcalde de l'Hospitalet de Llobregat o **Joan Colom**, director general de Drogodependències i Sida de la Generalitat de Catalunya.

Els continguts de la Jornada estaven dividits en dues parts. Una primera part en la que, en el marc de la taula rodona Experiències des de l'àmbit local, representants d'entitats, administracions locals i centres sanitaris van exposar d'una manera general les actuacions que realitzaven a nivell de prevenció del VIH/sida.

La FAS va participar en dues taules rodones. En la primera va explicar què és El Xiringu i quina funció fa al campus i en la segona va demostrar la necessitat de l'existència d'un programa de salut en un context com és el del Campus de la UAB. La segona part va consistir en la presentació de projectes concrets sobre la prevenció i sensibilització, i informació del VIH/sida. S'ha de destacar el Model Català de prevenció de la sida en l'àmbit local, un programa innovador dins el nostre país.

El Xiringu arriba a les facultats

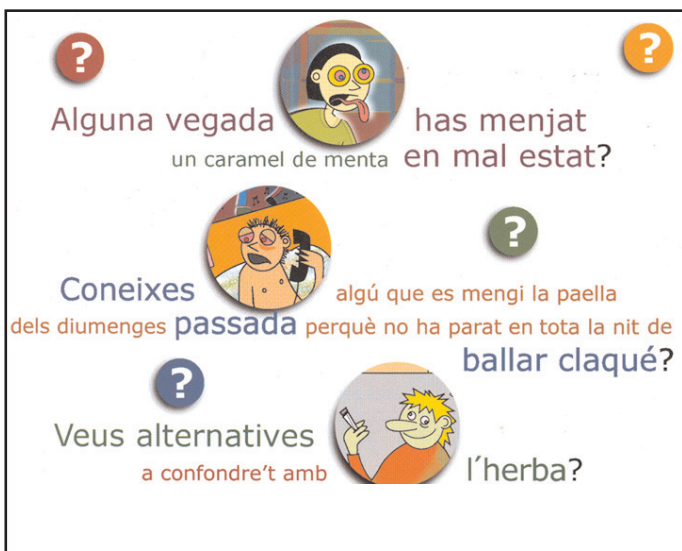
El Xiringu és un consulting instal·lat a l'Edifici d'Estudiants de la UAB sobre temes de prevenció pel que fa a la sida i la sexualitat, les drogues de disseny o els trastorns alimentaris. Enguany ha multiplicat el seu nombre d'usuaris i ha creat el Xiringu mòbil, garantint així la seva presència a les facultats de l'Autònoma.

Molts dels hàbits no saludables dels universitaris es duen a terme per desinformació, per això la FAS, amb el suport del **Departament de Sanitat** de la Generalitat de Catalunya i la **Fundació Salut i Comunitat**, ha creat *El Xiringu*, un espai de consulta i orientació permanent sobre temes de salut que afecten o poden afectar als estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona: problemes derivats del consum de drogues, vies de contagi del VIH, trastorns alimentaris, etc.

Aquest espai es troba a l'Edifici d'Estudiants de la Plaça Cívica, en un lloc discret, i funciona de forma gratuïta, confidencial i personalitzada. És un punt d'assessorament a càrrec d'un tècnic de la Fundació que parla de tu a tu als estudiants, amb naturalitat, responent a qüestions com "què passa si barrejo les pastilles i l'alcohol?", "quins efectes té la cocaïna en dies d'exàmens?", o "la meua xicoteta només s'alimenta a base de iogurts". *El Xiringu* assessora i deriva els estudiants que s'hi dirigeixen al **Servei d'Assistència Sanitària** de la UAB o als centres adequats

Parada d' *El Xiringu* mòbil a la Facultat de Dret

Postals de difusió d'*El Xiringu*

per cada cas. També funciona de manera *on line*, ja que els estudiants poden dirigir les seves consultes a fas.elxiringu@uab.es. La novetat d'aquest curs ha estat la mobilitat d'*El Xiringu*, ja que els voluntaris del Programa de Salut han fet que aquest fos present a tot el Campus de manera periòdica, desplaçant-se als espais naturals dels estudiants: facultats, la Vila Universitària i la Plaça Cívica.

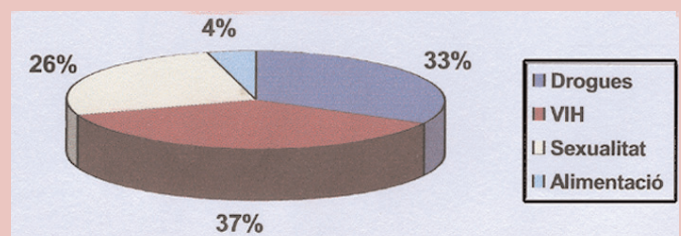
El Xiringu en dades

- * 1491 persones han demanat informació
- * 190 consultes ateses
- * 20 voluntaris i 2 pràcticums treballant a *El Xiringu*
- * 4041 materials preventius distribuïts
- * 37 vegades instal·lat el *Xiringu* Mòbil
- * 21 propostes de logotip en el concurs d'*El Xiringu*

Primer premi del concurs pel logotip d'*El Xiringu*

Temàtica de les consultes

S'incrementa el Voluntariat Hospitalari

Fer que la vida dels malalts ingressats als hospitals sigui més fàcil i agradable donant suport emocional. Aquest és l'objectiu que compleix el programa de Voluntariat Hospitalari de la FAS mitjançant diferents activitats als hospitals de la Vall d'Hebron, Parc Taulí i Sant Gervasi, que realitzen els voluntaris de l'Autònoma.

Els pacients agraeixen molt la companyia dels voluntaris

Gairebé cada dia puja als hospitals un grup d'estudiants de l'Autònoma disposats a fer companyia als malalts dels hospitals de **Sant Gervasi** (psiquiatria i geriatría), del **Centre Albada del Parc Taulí** (demències) i de la **Vall d'Hebron** (àrea materno-infantil). En total són 800 els pacients atesos, que reben amb il·lusió l'atenció i les activitats que ajuden a organitzar els joves voluntaris. Unes activitats que pretenen donar una millora terapèutica complementant el treball dut a terme pels professionals del centre. Per aquest motiu, la preparació dels voluntaris és fonamental. És per això que enguany, amb el suport del Dr. **Miquel Vilardell**, patró de la FAS i vicerector d'Hospitals de la UAB, i el seu equip, s'ha donat una formació molt precisa als estudiants, com ara la relació metge-malalt, l'organització hospitalària a Catalunya i a l'Estat i les responsabilitats dels voluntaris. També s'han realitzat tasques de sensibilització a la comunitat universitària mitjançant les xerrades a facultats, la Festa Major de la UAB o l'edició de cartells i tríptics.

Primer concert de la Coral del Parc Taulí

Fer l'estada en un hospital més fàcil no és una tasca senzilla, i això els voluntaris ho saben. Per tant, les activitats que desenvolupen allà, ja sigui anar a "jugar" al parc, organitzar pisolabis en motiu de festivitats o simplement fer companyia són realitzades amb molta

entrega i dedicació. Una de les activitats preferides pels malalts i els voluntaris és la Coral que hi ha muntada al **Hospital del Parc Taulí de Sabadell**, on participen responsables del centre, pacients amb demència i els propis voluntaris.

L'objectiu d'aquest projecte és el de desfermar emocions, records i autoestima mitjançant la música com a element terapèutic, així com proporcionar l'oportunitat que tinguin més interacció social i cohesió com a grup. El fet de cantar en una coral els permet de frenar el deteriorament cognitiu

i funcional, alhora que estimulen el llenguatge, la memòria, l'atenció o el control motor. Un acte així és un esdeveniment molt emotiu, ja que als pacients els encanta veure com la gent gaudeix de l'espectacle (familiars, amics, voluntaris, metges) i, no cal dir-ho, el sol fet de cantar cançons típiques que ja sabien o bé que tot just aprenen.

L'activitat està estructurada en sessions setmanals de dues hores de durada, fet que, a llarg termini, permet als professionals fer un seguiment dels pacients.

L'opinió dels voluntaris sobre aquesta activitat és molt positiva: "és molt gratificant veure com els pacients es motiven en l'activitat gràcies a l'actitud positiva i activa que adopten els primers. Es requereix ser molt dinàmic, alegre, però de seguida te n'adones que estàs ajudant i ells t'ho agraeixen".

Accions per la reinserció dels presos

El Programa per la Integració de Presos (PIP) té la missió de col·laborar en el procés de reinserció dels interns del Centre Penitenciari Brians, amb el qual la Fundació manté un conveni des de fa anys. Un total de 62 voluntaris de la UAB han donat suport regularment a 186 interns, una xifra sense precedents.

Aquest any ha estat el de la consolidació i creixement del programa, que ha passat de 84 a 106 voluntaris i de 135 a 186 interns atesos. Com a novetat d'enguany, cal destacar la implantació del **Projecte de Canalització**, consistent a realitzar un seguiment extern adreçat a les persones que havien estat beneficiàries del PIP i que havien sortit de la presó. L'objectiu d'aquest projecte és el de fer que sortir de la presó no sigui motiu de reincidència, com succeeix en el 60% dels casos. Aquest curs s'ha aconseguit que un ex-intern hagi començat la llicenciatura de Dret a la UAB (amb el suport d'un grup de voluntaris) i que un altre hagi entrat al món laboral mitjançant el Centre d'Iniciatives Reinserció del **Departament de Justícia**. Aquest èxit s'ha vist acompanyat per l'entrada del PIP al projecte **EEPPI** d'intervenció europea, que aproparà les noves tecnologies als interns. Però el més important de tot és l'alt grau de satisfacció dels interns i el fet d'haver pogut atendre totes les seves demandes.

Voluntària del PIP donant classes de reforç als interns

Consolidació dels quatre eixos d'intervenció a la presó

El Programa per a la Integració de Presos funciona a través de quatre eixos bàsics d'activitats al Centre Penitenciari Brians. Per una banda hi ha les **activitats acadèmiques**, on **25 voluntaris** de la FAS han donat classes de reforç a **45 interns**. Les activitats

acadèmiques consten de diferents àmbits d'actuació: des d'alfabetització a l'accés universitari passant per classes de català o anglès. Aquestes classes s'han realitzat sis dies per setmana, ja sigui en grup o individualment, a les aules de la presó i en permanent coordinació amb els mestres del centre.

Pel que fa a les **activitats socials**, **22 voluntaris** han atès a **60 presos**. Aquestes activitats consisteixen a apropar als interns temes d'interès social, mitjançant la creació de dinàmiques de debats, videofòrums, col·laboració en la

prevenció de recaigudes en els drogodependents, impartint classes d'orientació laboral o simplement xerrant amb aquells interns que més ho necessiten de l'àrea de psiquiatria. El voluntariat penitenciari, recordem, pretén aportar un gra de sorra que ajudi a fer més humanes les presons i aconseguir que l'intern pugui materialitzar un canvi en la seva vida i sigui tenaç en el seu projecte de reinserció.

Les **activitats culturals**, on **12 voluntaris** realitzen tallers de teatre, poesia, música o arts plàstiques entre d'altres a **62 interns**, han tingut un creixement molt important respecte l'any passat.

Finalment, el quart eix d'intervenció del PIP són les **activitats esportives**. En aquest cas hi ha **dos voluntaris** i **17 interns** practiquen l'esport intentant promoure valors com el treball en equip o la competitivitat sana.

Cursos de formació

L'oferta formativa dels programes de la Fundació Autònoma Solidària, reconeguts amb crèdits de lliure configuració, és cada cop més àmplia i de més qualitat. El número d'inscrits i el seu grau de satisfacció en acabar així ho demostren.

El **3er Curs d'introducció a la disminució i la integració**, celebrat de març a maig, s'ha realitzat a la Facultat de Ciències de l'Educació i ha comptat amb la participació de **43 estudiants**, la majoria d'aquesta facultat. Durant el curs s'han abordat, de manera teòrica i pràctica, la temàtica de la integració educativa, la sordesa, la ceguesa, les disminucions físiques, l'autonomia personal i la disminució a la universitat. Totes aquestes sessions han estat impartides per professionals de prestigi dins d'aquest àmbit i per propis disminuïts físics, tant de la UAB com de l'exterior. El curs va comptar amb experts, com ara el professor de la UPF **Climent Giné**, o **Manel Sabés**, vicerector de campus de la UAB.

A diferència de l'any passat, s'ha volgut primar les sessions pràctiques, realitzant visites de treball al centre que té l'**ONCE** a Castellarnau, l'**Institut Guttman** i al centre **SIRIUS** de la Generalitat de Catalunya.

El Programa de Salut realitza cada any el **Curs d'agents de salut**, dirigit a tota la comunitat universitària, però especialment als voluntaris del programa. D'aquest curs han sortit **63 agents de salut**, de 10 facultats diferents. La inauguració del curs, que tenia una durada de 30 hores, va ser impartida pel Doctor **Albert Giménez**, director del Programa Prevenció i Assistència de la Sida de la Generalitat de Catalunya.

Els tres eixos bàsics del curs han estat el VIH-Sida, drogodependències i trastorns alimentaris. Les lliçons han estat impartides per personal docent de la UAB i per tècnics d'associacions que treballen aquests temes, com **Energy Control**, **Fundació Salut i Comunitat**, **Associació VIHDA** o **Menjadors Compulsius Anònims**, i les dinàmiques de les classes incloïen tallers pràctics a partir de *rol playings* (adoptar el paper d'un agent de salut en una situació amb algú que té consulta) i altres dinàmiques de grup.

El **4rt Curs sobre presó i reinserció**, que ha comptat amb l'assistència de **88 persones** (61 estudiants i 27 voluntaris), s'ha celebrat el mes d'abril a la Sala d'Actes de la Facultat d'Econòmiques. L'objectiu del curs és el de sensibilitzar a la comunitat universitària dels problemes que es troben els reclusos en la lluita per tenir igualtat d'oportunitats amb la resta de la societat i desmitificar la imatge negativa i estereotipada que té la societat té d'ells. El curs va ser inaugurat pel gerent de l'**INCAVOL**, **Josep Maria Canyelles**, i les lliçons o intervencions van ser a càrrec d'un intern en règim obert que estudia a la UAB, un membre de la **Fundació Engrunes**, de la **Secretaria general de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació**, de la **Fundació Jaume Bofill**, entre d'altres. La xerrada de l'intern en règim obert va despertar un gran interès entre els assistents, fins al punt que es va crear un debat improvisat sobre les dificultats que té un reclus per estudiar una carrera.

Punt d'informació del voluntariat

Aquest ha estat el tercer curs del funcionament de l'Espai Solidari, el punt de referència del voluntariat, la solidaritat i la cooperació internacional de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'Espai Solidari, ubicat a l'Edifici d'Estudiants de la Plaça Cívica, és també la porta d'entrada de les ONG's al Campus.

L'Espai Solidari és aquell lloc on qualsevol persona de la comunitat universitària de la UAB s'adreça per informar-se sobre qualsevol aspecte lligat al voluntariat i a la cooperació. Sense anar més lluny, només a causa de la crisi del *Prestige* han passat més de 1000 persones per l'**Espai Solidari** per informar-se i col·laborar. Una altra activitat que gairebé ha desbordat les previsions és l'**Estiu Solidari**, on més de 15 entitats han informat a gairebé **500 estudiants** sobre l'oferta de solidaritat i cooperació per l'estiu. En definitiva, l'Espai Solidari s'ha consolidat com el punt de trobada d'iniciatives, idees i possibilitats de dur endavant propostes de persones i entitats. Al llarg de l'any han presentat el seu projecte un total de **58 entitats**, ja sigui en facultats, durant la **Festa Major**, en els cursos, etc. Durant la campanya de matrícula, l'Espai també ha canalitzat les persones que volien ser voluntàries d'algun programa de la **FAS** (295), essent Psicologia i Ciències de l'Educació les facultats on pertanyien la majoria de persones interessades.

Una estudiant rebent informació a l'Espai Solidari

Punt d'informació del voluntariat *on line*

El Punt d'Informació del Voluntariat *on line* és un espai d'atenció personalitzada a la xarxa, dirigit al voluntari i a totes les persones interessades en les activitats de la **Fundació Autònoma Solidària** i en el món del voluntariat i de l'associacionisme en general. Aquest espai interactiu es va crear, mitjançant l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, per tal de satisfer les necessitats d'una comunicació efectiva, ràpida i interactiva sobre qualsevol qüestió relacionada amb la solidaritat i el voluntariat al Campus UAB. Es tracta, en definitiva, d'aprofitar les possibilitats de la Xarxa per tal de difondre informació i de donar resposta a totes les consultes via web i correu electrònic que arriben al **Punt d'Informació del Voluntariat *on line***.

Al llarg del curs 2002-2003, des del Punt d'Informació del Voluntariat Online s'han atès via correu electrònic més de 1500 consultes relacionades amb el món del voluntariat i la solidaritat. Les respostes a aquestes consultes han estat realitzades de forma personalitzada, i s'han atès directament quan tractaven sobre programes i activitats de la Fundació Autònoma Solidària, o s'han derivat a altres entitats les que feien referència a altres qüestions. I és que en les seves

consultes, els membres de la comunitat universitària han realitzat tot tipus de demandes. La majoria de les consultes que s'han fet han estat per informar-se sobre l'oferta de voluntariat a la **UAB**, especialment sobre els programes de la FAS i sobre campanyes concretes, com la que s'ha dut a terme a les costes gallegues. També s'han rebut consultes relacionades amb altres entitats de fora del Campus, i se n'ha fet la derivació necessària.

Un altre tipus de consultes són les que provenen d'entitats que necessiten voluntaris o que volen establir col·laboracions amb l'**Espai Solidari** en la realització de campanyes, a dins i a fora del Campus. Mitjançant l'espai **Infosolidaritat** del web de la Fundació Autònoma Solidària s'ha donat sortida a aquestes crides, que també s'han enviat per correu electrònic a la **Borsa del Voluntariat**.

Sensibilització i solidaritat

El Consorci Públic Xarxa Local de Promoció Econòmica, Formació i Ocupació, integrat per diversos ajuntaments de Catalunya, ha portat a terme la campanya de recollida de material informàtic "Personal Computers New Equipments", dins el Programa LIFE-Medi Ambient de la Unió Europea. La FAS ha col·laborat en aquest projecte i ha gestionat la campanya al Campus de la UAB.

Signatura del conveni entre la FAS i el Consorci

El tipus de material informàtic que s'ha recollit mitjançant aquesta campanya han estat ordinadors personals (ja sigui complets o components individuals), i accessoris (monitors, teclats, lectors de CD's, mòdems, ratolins, aparells SAI...). No es tractava de material informàtic que no funcionés, sinó d'aparells retirats del mercat per la seva obsolescència, amb els que s'havien de fabricar nous ordinadors que havien de ser cedits, gratuïtament, a diferents col·lectius i entitats socials sense ànim de lucre.

Resultats

La Campanya es va iniciar al mes d'octubre de 2002 i ha finalitzat el maig de 2003. S'ha dut a terme a la consergeria de les diferents facultats de la UAB i a l'Espai Solidari. Així doncs, qualsevol persona interessada en la campanya podia portar a la consergeria del seu centre el material informàtic. En total s'han recollit **138 CPU**, **89 ratolins**, **114 teclats**, **65 pantalles**, **7 salvapantalles** i **2 scàners**.

Campanya d'emergència d'ajut alimentari al Sàhara Occidental

amb diverses xerrades i un dinar popular. La campanya d'emergència d'ajut alimentari es tanca amb un balanç molt positiu.

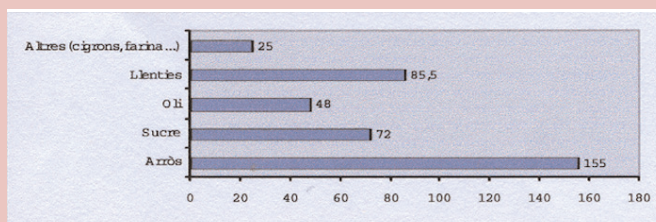
Mitjançant els diferents punts de recollida repartits per les consergeries de les facultats de la **UAB** i a la **Vila Universitària** s'han recollit prop de 400 kg de menjar (arròs, llenties, sucre i oli). Per altra banda, també s'han recaptat recursos econòmics (**175 Euros**) que serviran per contribuir en la compra de camions tràilers per transportar aquests aliments fins a Tinduf. S'han aconseguit gràcies als

L'Associació d'Amics del Poble sahraui (ACAPS) i la FAS han dut al Campus la campanya d'emergència d'ajut alimentari, que ha servit per portar uns **400 kg de menjar** als camps de refugiats del Tinduf. També s'ha volgut aprofitar per sensibilitzar la comunitat universitària

ingressos en el compte, al dinar popular i a la venda de butlletes d'un euro per comprar arròs, llenties, sucre o oli al supermercat de la Vila.

El 9 de desembre es va realitzar una conferència a la Sala d'actes de la Facultat de Dret i van intervenir Muriel Casals, vicerectora de relacions internacionals, Laura Vergés, representant de l'ACAPS i Muah Mali del Front Polisari. Van participar vint-i-cinc persones i posteriorment a les intervencions es va establir un petit debat entorn a les principals problemàtiques del conflicte sahrauí.

Tipus de menjar i nombre de kilos recollits

dins i fora de l'Autònoma

La Festa Major de l'Autònoma és coneguda arreu per la gran munió de joves que es reuneixen al Campus per celebrar l'inici del curs. A part de concerts, concursos i paradetes de tot tipus, la Festa Major té un complement afegit: la solidaritat i la sensibilització a favor del consum responsable. Enguany la FAS hi ha creat l'Espai Solidari de la Festa Major on s'han trobat més d'una vintena d'entitats.

La Fundació aprofita la Festa Major de la UAB, celebrada el 18 d'octubre, per presentar a tota la comunitat universitària l'oferta de voluntariat que té per l'any acadèmic que els espera. Tots els programes de la FAS (**PIUNE**, **Espai Solidari**, **Programa de Salut**, de **Presons** i **Voluntariat Hospitalari**) es munten la seva carpa a l'eix central de la Plaça Cívica i durant tot el dia organitzen gimcanes, jocs i activitats de sensibilització en general per animar als universitaris a participar com a voluntaris al llarg de l'any.

Aquest any ha destacat l'obertura d'un nou espai a la Festa Major: l'Espai Solidari, una carpa de circ situada davant l'**Hemeroteca General**, on durant tota la jornada s'han realitzat concerts, actuacions de **Pallassos sense Fronteres** i gimcanes sobre comerç just. Com cada any, no ha faltat la barra saludable, on es promovia el consum responsable, una alternativa a l'alcohol, a base de pinxos de fruita o suc de fruita energètics.

Carpa del PIUNE amb el joc de posar-se a la pell d'un cec

11ª Festa de la Diversitat

La 11ª Festa de la Diversitat que cada any organitza **SOS Racisme** ha tornat a comptar amb la presència de la Fundació Autònoma Solidària. Els dies 25 i 26 de maig, al Moll de la Fusta de Barcelona, la FAS ha tingut un estand informatiu sobre les

activitats que realitza cada any (a base de tríptics sobre cada programa, punts de llibre, informacions d'altres entitats, llibres editats per la Fundació, posteres, samarretes, etc.). Gairebé mig miler de persones es van apropar a la paradeta que tenia la Fundació interessant-se per l'oferta solidària que té l'**Universitat Autònoma de Barcelona**. Van tenir un especial èxit els punts de llibre que hi ha a totes les biblioteques de la UAB que informen sobre la necessitat de no guixar els llibres per tal que els estudiants cecs els puguin escanear. També es va vendre força el llibre *Refugiats als Balcans, una experiència de solidaritat universitària*.

Tallers de sexe segur i disminució

També ha organitzat tres tallers de sexe segur on van participar prop d'un centenar de persones. Cal destacar el taller de sexe i disminució, que van realitzar un usuari del **PIUNE** que és tetraplègic i la seva companya. Tots dos viuen a la Vila Universitària i fan ús del PIUNE des de fa alguns anys. Aquest any es van voler animar a explicar a un munt de gent com s'ho fan a l'hora de mantenir relacions sexuals.

El PIUNE també va ser-hi present amb una gimcana per als més menuts. Amb dues cadires de rodes i una mica d'imaginació van fer gaudir a una vintena de nens de diverses nacionalitats tot organitzant un gimcana sobre posar-se a la pell d'una persona amb disminució.

Treballant la solidaritat

La Fundació ha presentat un curs pioner a l'Autònoma, el **Curs d'introducció a la solidaritat i a la cooperació internacional**. L'objectiu era ben clar: **sensibilitzar a la comunitat universitària sobre les desigualtats nord-sud i conèixer quines eren les principals causes**. Els **55 estudiants inscrits** han gaudit de les intervencions de ponents de les principals ONG i administració catalanes.

Sessió impartida per Eduard Ballester de la FCONGD

El curs, que era reconegut amb 3 crèdits de lliure configuració, ha consistit de 9 sessions teòriques i 5 conferències, entre els mesos d'abril i juny. En elles han intervingut les principals ONG i institucions públiques catalanes, com ara el regidor de cooperació de l'**Ajuntament de Barcelona** Jesús Maestro, Eduard Cantos, d'**Intermon Oxfam**, Carlota Franco de **One World**, Arcadi Oliveres de **REDS** o Muriel Casals, presidenta de la **FAS** i vicerectora de relacions exteriors de la UAB.

Cada una de les sessions es va fer en una facultat de l'Autònoma diferent, buscant ajustar la temàtica de la conferència amb l'aula de la facultat que visitaven. Per exemple, a la facultat de medicina **Metges sense fronteres** va impartir una sessió sobre malalties del tercer món, o a la facultat de polítiques l'Associació Catalana de Suport i Ajuda al Refugiat (**ACSAR**) va parlar sobre els refugiats i desplaçats de guerra. El curs va rebre la col·laboració de l'Associació **Espurna**.

Estiu solidari

Una de les coses que més atrau als estudiants de la UAB amb esperit solidari és poder anar els mesos de vacances d'estiu a col·laborar en projectes de suport a països del tercer món, especialment a l'Àfrica i Amèrica Llatina.

La Fundació Autònoma Solidària, amb la missió que té d'apropar l'oferta de solidaritat a la comunitat universitària de la UAB va fer quatre sessions informatives a la sala del Cinema de la Plaça Cívica entre el març i el maig, per tal que els més de trescents interessats que van assistir a les xerrades es poguessin fer una idea del que representava anar un mes a Benin, Togo, Guatemala, Marroc o Senegal.

Les entitats que van presentar la seva proposta van ser **Setem, Fundació Pau i Solidaritat, Sodepau, Fundació**

Codespa, RAI, Fundació Pere Tarrés, Amics del Nepal, Avalot-UGT o la Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya, entre tants d'altres.

Al llarg de més de dues hores les entitats van exposar les diverses propostes, estades solidàries, camps de solidaritat, brigades solidàries, propostes per a fer de cooperants... Cada entitat va exposar els principis i ideari de l'entitat, la filosofia i forma d'organització dels projectes, el grau d'implicació quant a la preparació, les tasques a desenvolupar un cop al país de destí...

Les propostes que es van presentar van ser força diferents quant a destí o contingut, en aquest sentit es van presentar propostes de camps o estades educatives, d'intercanvi intercultural, de turisme responsable i sostenible, socio-polítics...

10 anys amb Bòsnia

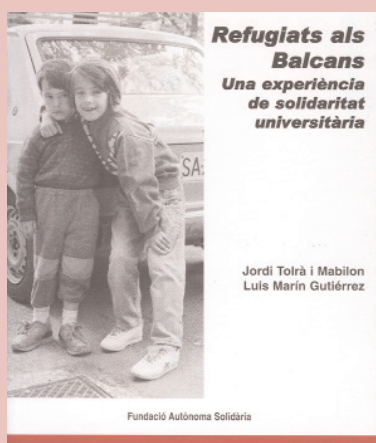
El curs 2002-03 es compleixen deu anys de la col·laboració entre la UAB i el poble de Bòsnia i Hercegovina. Quan va esclatar la guerra als Balcans un grup d'objectors de consciència i després voluntaris de la UAB van anar als camps de refugiats de Croàcia i Eslovènia a ajudar en el que fos als refugiats bosniacs. Deu anys després s'ha editat un llibre per recordar l'inici d'aquell projecte.

Tot va començar en una conversa de cafè, quan un grup d'objectors de consciència que feien la PSS a l'Autònoma es van preguntar si podrien passar els dies de vacances de Nadal als camps de refugiats on es trobaven milers de bosnis víctimes de la guerra dels Balcans. Era el Nadal de 1992 i ningú es pensava que a partir de llavors, el treball en xarxa entre estudiants i gent de l'administració i la universitat seria l'inici d'un projecte que agermanaria la UAB i el poble de Bòsnia durant 10 anys. Centenars d'objectors i voluntaris de la UAB van ajudar a portar una vida més digna a altres centenars de refugiats. Els grups estaven en coordinació permanent amb l'**Oficina d'Afers Socials** de la UAB, que durant 4 anys va estar enviant medicaments, material escolar, i, sobretot, molta voluntat i imaginació per poder dur a terme una activitat de solidaritat sobre el terreny. En definitiva, van ser capaços de desenvolupar un mètode innovador i únic per estimular les víctimes de la guerra a recuperar les ganes de viure i començar de nou.

Voluntaris portant ajuda humanitària als camps de refugiats

Refugiats als Balcans, el llibre

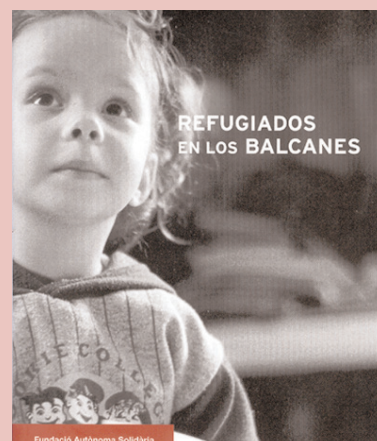
Fruit de tants anys de vivències entre la comunitat universitària de la UAB i el poble bosniac s'ha editat un llibre titulat *Refugiats als balcans, una experiència de solidaritat universitària*, escrit per **Jordi Tolrà i Luis Marín**.

El llibre s'inicia amb un ampli resum del que ha estat la història dels diferents projectes de col·laboració, centrant-se

amb els resultats obtinguts en el treball fet pels voluntaris. La segona part del llibre fa referència a la metodologia de treball amb els refugiats. A manca de manuals i pautes establertes, la gent de la UAB va elaborar el seu propi model d'intervenció, validant-lo constantment en base a l'experiència de l'educació en el lleure i la situació real que es vivia als camps.

D'altra banda, el llibre també tracta de l'impacte que l'experiència va tenir sobre els voluntaris i els propis refugiats. Així doncs, el llibre té dues finalitats clares: que quedi una memòria documentada de l'esforç solidari que la UAB va fer i també que serveixi de guia per als qui en un futur hagin de treballar amb altres grups de refugiats.

El llibre es va presentar a la **FNAC** de Plaça Catalunya el 31 de març, a càrrec de **Magda Oranich** i l'11 de juny al **Parlament de Catalunya**, on el president **Joan Rigol** va voler agrair davant d'un centenar d'antics voluntaris, col·laboradors i la classe política la feina realitzada. També s'ha fet una edició en castellà, que va ser presentada a la llibreria **Blanquerna** de Madrid.

Cooperació internacional

El Consell de Govern de la Universitat Autònoma de Barcelona, en la sessió del 27 de febrer de l'any 2003, va aprovar la reestructuració de les activitats de solidaritat i la dissolució de la Comissió Autònoma Solidària i el traspàs de les seves funcions a la Fundació Autònoma Solidària.

La solidaritat de la UAB serveix per finançar projectes

La Fundació Autònoma Solidària ha pres el relleu de la Comissió Autònoma Solidària en la **gestió del 0,7%**, que permet donar suport a projectes de cooperació i de solidaritat o col·laborar en situacions d'emergència. Com a repte per a aquest curs, la FAS s'ha proposat fomentar l'acció directa a través de l'enviament de voluntaris a les diferents zones on es desenvolupen els programes d'ajuda tot obrint la possibilitat d'acció a estudiants, professors i PAS. La UAB ofereix als alumnes la possibilitat de col·laborar amb la campanya del 0,7 en el moment de formalitzar la seva matrícula. Els estudiants poden aportar 12 euros per a aquesta campanya marcant una creu a la casella "Autònoma Solidària" de la sol·licitud de matrícula i aquest concepte s'inclou en el preu final de la matrícula. Gràcies a les diferents aportacions, en els darrers anys, la UAB ha pogut impulsar projectes de cooperació a països com **Moçambic, Bolívia o Nicaragua**. Fins ara, les accions s'han centrat en la formació de professors en aquells països a càrrec dels que ja treballen a la UAB o s'ha col·laborat amb entitats que treballen localment.

Cooperació acadèmica amb la Universitat de Pristina (Kosovo)

L'**Institut Joan Lluís Vives**, una xarxa que integra les universitats de parla catalana, ja fa dos anys que porta a terme un projecte de cooperació acadèmica amb la Universitat de Pristina (Kosovo). Cal recordar que durant la guerra, Kosovo va quedar en un estat tan

deplorable que gairebé ha calgut començar a reconstruir el país de nou. La **Fundació Autònoma Solidària** actua en aquesta comissió en representació de la **Universitat Autònoma de Barcelona**. El projecte pretén establir un nou model d'organització, la formació i reciclatge de docents, investigadors i professionals, la reconstrucció d'infraestructures i serveis i la sensibilització a sobre la situació en aquesta part dels Balcans a la societat catalana. Altres activitats que s'estan duent a terme van des de la realització de cursos i seminaris a dotacions econòmiques passant pel reciclatge teòric i pràctic de docents de la **UP**. Un dels altres objectius

del projecte és fomentar el teixit associatiu i de voluntariat en aquell país.

Durant aquest curs s'ha dotat d'ordinadors i connexions a internet a 4 aules de la **Universitat de Pristina (UP)** i s'han seguit rebent visites d'estudi de delegacions de professors i estudiants kosovars a diferents universitats de l'Institut. També s'han repartit beques perquè 15 estudiants catalans anessin a l'Escola d'estiu de la UP. Pel que fa a la sensibilització al nostre país, l'Institut Joan Lluís Vives ha muntat l'exposició itinerant "Kosovo, una mirada al cor dels Balcans", finançada pel **Departament de Presidència** de la Generalitat de Catalunya i la **Universitat de València**, que fa un recorregut per la geografia, història, cultura, identitat, postguerra, reptes de futur i estat del sistema acadèmic. Aquesta exposició es pot veure *on line* al web de la FAS.

Treball en xarxa

Enguany la Fundació ha estat present en nombrosos esdeveniments referents al Tercer Sector i el món de l'associacionisme en general. La presidenta de la FAS, Muriel Casals, i el director, Jordi Tolrà, han reforçat les relacions institucionals mantenint una sèrie d'entrevistes amb representants del món polític i associatiu.

La participació en Jornades, cursos i seminaris ha estat molt prolífica. La Fundació ha presentat ponències, per exemple, al Congreso de la Cívica a Madrid, al **Congrés de l'Associacionisme i el Voluntariat Català**, al **III Congrés de la Joventut de Catalunya** organitzat pel CNJC, al seminari **EUROLAT** organitzat per l'Institut de la Joventut, a les Jornades Universitàries sobre Mobilitat organitzades pel DURSI, entre d'altres.

La FAS ha obert noves vies de col·laboració amb diverses entitats privades, com ara l'**ONCE**, la **Federació Catalana d'ONGs pel Desenvolupament**, la **Fundación Luis Vives**, la **Fundació Ford**, la **Federació Catalana de Voluntariat Social**, **Intermon**, la **Fundación Lealtad**, el **Fons Català de Cooperació** o la **Fundació un Sol Món**. També s'ha mantingut un vincle amb altres universitats, com ara l'Autònoma de Madrid, la Universitat de l'Habana, la UPC, la Universitat de Santiago de Compostela, la de Múrcia i la de Monterrey de Mèxic.

Lluís Ferrer, Rector de la UAB, i La Consellera Irene Rigau

Relacions institucionals

Enguany la Fundació ha estat present en nombrosos esdeveniments referents al Tercer Sector i el món de l'associacionisme en general. La presidenta i el director de la FAS han mantingut una sèrie d'entrevistes amb càrrecs de l'administració, com ara la Consellera de Benestar i Família **Irene Rigau**, la Consellera de Justícia **Núria de Gispert**, el Conseller d'Universitats **Andreu Mas-Collell** o el Conseller de Sanitat **Xavier Pomés**. Aquestes reunions han servit per reforçar el vincle que hi ha entre la Fundació i els diversos àmbits de l'administració catalana. Aquestes relacions institucionals s'han vist reforçades amb altres reunions amb el Director General de Drogodependències i

Sida, **Joan Colom**, el Director General de Prevenció i Assistència sobre Sida, **Albert Giménez** i el Director General d'Economia Social, **Emili Torrente**. El Gerent de l'INCAVOL, **Josep Mª Canyelles** també ha col·laborat

activament en moltes de les activitats de la Fundació, com ara en la crisi del *Prestige* i la promoció del voluntariat en general. La relació amb l'INCAVOL ha estat enguany molt activa. Les relacions institucionals s'han vist també reforçades amb reunions amb la

Secretària General de Joventut, **Rosa Maria Pujol**, el Secretari General per la Immigració, **Salvador Obiols** i el Secretari General de Relacions Exteriors, **Joaquim Llimona**. Pel que fa a l'Ajuntament de Barcelona, també s'han mantingut de contactes amb els regidors **Pere Alcober**, **Núria Carrera**, **Imma Moraleda** i **Jesús Maestro**, així com amb el Comissionat de l'Alcalde per la Solidaritat, **Daniel Cando**. La direcció de la FAS també s'ha reunit amb membres de la Diptació, com ara amb **Toni Camps**, del Patronat Flor de Maig o la Cap de gabinet d'integració europea, **Dolors Renau**.

Gestió i promoció econòmica

Des de l'Àrea d'Economia s'ha treballat per augmentar les subvencions, tant del sector públic com privat, així com de vetllar per la comptabilitat i la gestió econòmica diària de la Fundació

Un finançament òptim

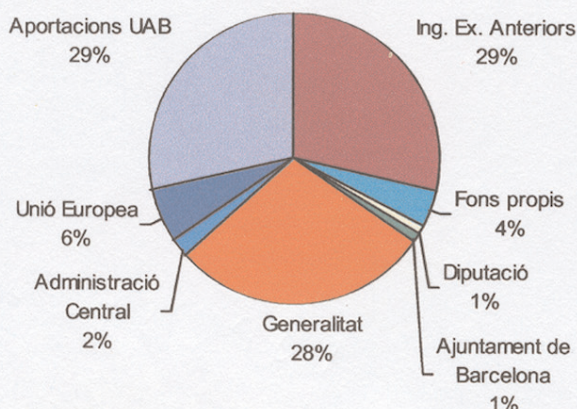
La Fundació Autònoma Solidària ha ampliat les seves fonts de finançament durant el curs 2002-2003, especialment de l'àmbit privat. Aquest increment ha servit per posar en marxa nous projectes. Gràcies a l'aportació de l'**Institut Català del Voluntariat** s'ha endegat

Xarxanet i l'Estudi comparatiu sobre el voluntariat a Escòcia i Catalunya. La FAS ha elaborat un projecte de cooperació amb les universitats cubanes amb el suport del **Fons Català de Cooperació**. Amb la contribució extraordinària de la UAB, derivada de la vaga del 20 de juny de 2002, s'ha pogut portar a terme el projecte d'enviament de voluntaris a Galícia. I el **Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales** va contribuir a la realització de la VII Reunió del Real Patronato. Cal destacar la signatura d'un conveni amb l'Àrea de Serveis Personals de l'**Ajuntament de Barcelona**. Aquest conveni ha servit per definir un marc de

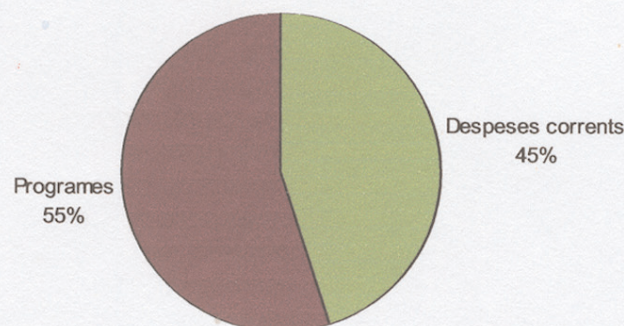
col·laboracions a partir del qual s'han consolidat les activitats de la FAS que beneficien a ciutadans de Barcelona. Aquest curs, cinc joves provinents de tota Europa han rebut una subvenció de la Unió Europea per realitzar un voluntariat a la Fundació. També s'han consolidat aportacions que han contribuït al funcionament dels diferents programes socials i de voluntariat. Aquest curs, la contribució de la **Secretaria de Relacions Exteriors** ha estat fonamental pel funcionament de l'Espai Solidari. Els programes socials de la FAS (PIUNE, PIP i el Programa de Salut) han rebut un important suport del Departament de Benestar Social. El **Departament de Treball** ha donat suport a la contractació de la FAS mitjançant els seus programes de Nous Filons d'Ocupació i Plans d'Ocupació. I la **Fundació Un Sol Món**, per segon any consecutiu, ha estat clau pel finançament dels programes socials de la Fundació Autònoma Solidària, amb el seu suport al PIUNE i al PIP.

Ingressos per institucions liquidat 2002

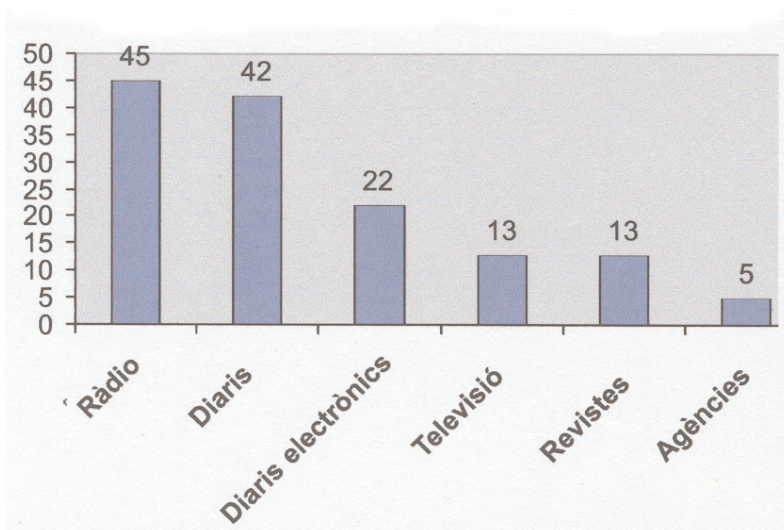
Despeses per programes liquidat 2002

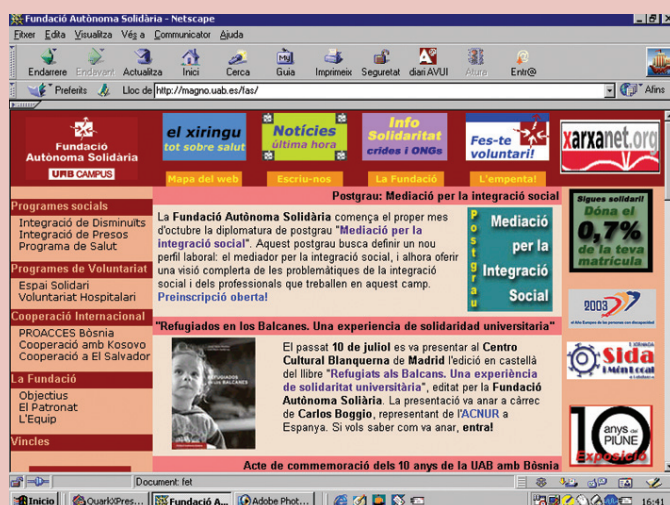
Comunicació

L'Àrea de Comunicació de la Fundació s'ha dedicat a fomentar l'aparició de la FAS als mitjans de comunicació i a l'edició de materials de difusió, com ara la revista *Empenta*, memòries, butlletins informatius i tot l'apartat de comunicació digital.

Nombre de vegades que la FAS ha aparegut als mitjans

www.uab.es/fas/, el web de la Fundació

Per segon any consecutiu, el web de la Fundació ha estat funcionant al màxim rendiment. Amb actualitzacions diàries, el web www.uab.es/fas/ ha continuat sent el mirall de l'activitat de la FAS. Ha rebut més de **10.000 visites**, ja sigui per apuntar-se als cursos de formació dels pro-

grames, per conèixer la informació del projecte de reconstrucció de les costes gallegues, per mirar les nostres exposicions on line o simplement per conèixer quin és l'ampli ventall d'actuacions que realitza la Fundació Autònoma Solidària

Des d'aquí volem donar les gràcies a tots els voluntaris, personal de la UAB, docents i a les entitats i institucions que ens han donat suport al llarg d'aquest curs

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Comissió Europea

Ajuntament de Barcelona

Fundació UN SOL MÓN
CAIXA CATALUNYA

 MINISTERIO DE TRABAJO
Y ASUNTOS SOCIALES
Por Solidaridad
OTROS FINES DE INTERÉS SOCIAL

 Fundació "la Caixa"

Amb la col·laboració de:

Fundació Caixa Sabadell

CREAF

CESPA

IKEA

Informat Catalana 2000, S.L.

Fundació AGBAR.

CIDEYEG, S.A.

Toldos Ros

Chupa-Chups

ECOCAT

**Fundació
Autònoma Solidària**

UAB CAMPUS

Edifici A Campus UAB
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 24 85 Fax: 93 581 20 00
www.uab.es/fas/
fas@uab.es
c/c 2013-0692-85-0201452905